



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 241/2016-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júna 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Ondrejom Lučivjanským, Murgašova 3, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 128/2009, za účasti Okresného súdu Košice I a takto

### **r o z h o d o l :**

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 128/2009 porušené boli.

2. Okresnému súdu Košice I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 128/2009 k o n a l bez zbytočných prietáhov.

3. Ingrid Barkáčsovej p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice I je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 296,44 € (slovom dvestodevät'desiatšesť eur a štyridsaťštyri centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Ondreja Lučivjanského, Murgašova 3, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 241/2016 z 18. apríla 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „žalobkyňa“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 128/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že právna predchodkyňa sťažovateľky podala 17. marca 2009 okresnému súdu návrh na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy.

Sťažovateľka uvádza, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie v jej právnej veci právoplatne skončené.

Sťažovateľka v nadväznosti na to navrhuje, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a zároveň sa domáha, aby prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez prietáhov a aby jej priznal finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € a úhradu trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. 1 SprV 196/2016 (doručeným ústavnému súdu 31. mája 2016), v ktorom okrem iného uviedol:

*„Predmetom namietaného konania je určenie neplatnosti právneho úkonu a určenie, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťelke [REDAKOVANÉ]. Z právneho hľadiska sa nejedná o zložitú vec. Určitý stupeň zložitosti sa javí v skutkovej stránke. Súd musel zabezpečiť množstvo listinných dôkazov a nariadiť znalecké dokazovanie. Avšak ani táto skutočnosť nemôže ospravedlniť 7 rokov trvajúci spor, ktorý stále nie je právoplatne skončený.*

*Súd vo veci už raz meritórne rozhodol, odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu, čo značí, že súd nepostupoval vo veci efektívne. Dlhšie obdobia nečinnosti súdu som v konaní nezistil.“*

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti bol aj nasledujúci prehľad dosiaľ vykonaných procesných úkonov:

*„Dňa 17.3.2009 podala právna predchodkyňa sťažovateľky, [REDAKOVANÉ], návrh na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú uzavrela 9.8.2002 so žalovanými v 1. a 2. rade, [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].*

*Vec bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi [REDAKOVANÉ].*

*Uznesením č.k. 38C/128/2009-35 z 30.3.2009 súd priznal žalobkyňi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.*

*Uznesením č.k. 38C/128/2009-36 z 30.3.2009 súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý podala žalobkyňa.*

*Dňa 14.4.2009 súd odoslal účastníkom konania výzvy a poučenia podľa § 114 Občianskeho súdneho poriadku.*

*Dňa 29.5.2009 súd v rámci zabezpečenia dôkazu vypočul žalobkyňu pred nariadením pojednávania vo veci samej.*

*Prvé pojednávanie vo veci súd nariadil na 23.10.2009. Po prejednaní veci súd pojednávanie odročil za účelom doplnenia dokazovania na 21.1.2010.*

*Pojednávanie nariadené na 21.1.2010 súd po krátkom prejednaní veci na žiadosť žalovaných odročil na 19.3.2010, aby sa mohli oboznámiť s novými argumentami prednesenými žalobkyňou a pripraviť sa na pojednávanie.*

*Na pojednávaní dňa 19.3.2010 súd vec prejednal a pojednávanie odročil na neurčito z dôvodu rozhodnutia o návrhoch žalobkyne na doplnenie dokazovania.*

*Ďalšie pojednávanie súd nariadil na 7.12.2010. Na tomto pojednávaní súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol. Proti rozsudku č. k. 38C/128/2009-201 zo 7.12.2010 podala odvolanie žalobkyňa.*

*Uznesením č. k. 38C/128/2009-230 z 21.2.2011 súd rozhodol o trovách konania. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalovaní a tiež žalobkyňa.*

*Dňa 30.3.2011 bol spis predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach. Krajský súd uznesením č. k. 4Co/109/2011-247 a 4Co/340/2011 zrušil rozsudok i uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.*

*Ďalšie pojednávanie vo veci súd nariadil na 3.4.2012. Toto pojednávanie bolo odročené na 14.9.2012.*

*Na pojednávaní dňa 14.9.2012 súd vec prejednal a pojednávanie odročil na 30.11.2012 za účelom doplnenia dokazovania.*

*Pojednávanie nariadené na 30.11.2012 bolo na žiadosť právnej zástupkyne žalovaných odročené na 28.3.2013.*

*Pojednávanie nariadené na 28.3.2013 bolo odročené z dôvodu čerpania dovolenky sudkyňou na 26.4.2013.*

*Pojednávanie dňa 26.4.2013 po prejednaní veci bolo odročené na neurčito za účelom vyhodnotenia dokazovania.*

*Uznesením č. k. 38C/128/2009-324 z 29.7.2013 súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie.*

*Dňa 28.7.2013 žalobkyňa [REDAKOVANÉ] zomrela.*

*Dňa 22.11.2013 znalec [REDAKOVANÉ] doručil súdu znalecký posudok č. 1/2013.*

*Uznesením č. k. 38C/128/2009-395 z 16.12.2013 súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia podaný právnu zástupkyňou žalobkyne zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa.*

*Uznesením č. k. 38C/128/2009-414 z 12.2.2014 súd pripustil zmenu žalobnému návrhu.*

*Dňa 10.3.2014 sudkyňa [REDAKOVANÉ] oznámila predsedovi súdu, že sa cíti byť vo veci zaujatá a to vzhľadom na osobu právneho zástupcu žalobkyne. Predseda súdu námietku posúdil ako dôvodnú a vec bola 11.3.2014 pridelená na rozhodnutie sudkyňi [REDAKOVANÉ].*

*Dňa 19.3.2014 súd predložil spis s opravným prostriedkom na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach. Krajský súd uznesením č.k. 2Co/186/2014-429 z 12.9.2014 potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.*

*Ďalší termín pojednávania súd nariadil na 12.11.2015. Na toto pojednávanie sa nedostavili účastníci konania ani ich právni zástupcovia. Súd pojednávanie odročil na 25.2.2016.*

*Na pojednávaní dňa 25.2.2016 súd vec prejednal a pojednávanie odročil na 23.6.2016 za účelom doplnenia dokazovania.“*

K vyjadreniu okresného súdu k sťažnosti sťažovateľka zaujala stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 13. júna 2016, v ktorom poukázala na obsah vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti a konštatovala, že trvá na podanej sťažnosti.

Obsah súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení z 26. mája 2016, ktoré ústavný súd považuje za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľka zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, a z § 119 ods. 4 OSP, ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie, a dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že spory o určenie neplatnosti zmluvy, v tomto prípade kúpnej, tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne zložité. Metodika a postup rozhodovania v takýchto veciach je obsiahnutý v stabilizovanej a pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov. Obdobne ústavný súd hodnotí aj sťažnosťou napadnuté konanie. V súvislosti s nutnosťou nariadenia znaleckého dokazovania

možno pripustiť určitý stupeň skutkovej zložitosti veci, ktorá však nezavahuje okresný súd zodpovednosti za stav konania v čase rozhodovania o sťažnosti ústavným súdom.

2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky tohto súdneho konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v napadnutom konaní pred okresným súdom mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľky v súvislosti s doterajšou dĺžkou napadnutého konania. Ani okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti na také okolnosti nepoukázal.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd konštatuje, že priebeh napadnutého konania okrem obdobia od septembra 2014 (krajský súd uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu o zamietnutí nariadenia predbežného opatrenia) do novembra 2015 (nariadenie pojednávania) sa v zásade javí ako plynulý, ale na druhej strane je poznačený neefektívnym postupom okresného súdu.

Uvedené vyplýva predovšetkým aj zo skutočnosti, že krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 109/2011 a sp. zn. 4 Co 340/2011 z 13. októbra 2011 zrušil rozsudok okresného súdu v merite veci, ako aj uznesenie o trovách konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V uznesení krajský súd okrem iného uviedol: *„Nepresvedčivý a pochybný je však záver súdu prvého stupňa o neexistencii ani iných dôvodov (absolútnej) neplatnosti napadnutej kúpnej zmluvy. Odhliadnuc od povinnosti súdu v konaní o neplatnosť právneho úkonu preskúmať tento právny úkon zo všetkých hľadísk, na ktoré Občiansky zákonník vo svojej všeobecnej časti viaže platnosť právnych úkonov, v posudzovanej veci aj sama žalobkyňa sa dovoľavala neplatnosti napadnutej kúpnej zmluvy aj z dôvodov podľa § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku v tomto smere nie je možné zistiť, ako sa z týchto hľadísk súd prvého stupňa vypořiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania a vyšli v konaní najavo, ako aj s tvrdeniami*

*namietanými v tomto smere žalobkyňou. V tomto smere možno súhlasiť s odvolaním žalobkyne, že súd prvého stupňa sa v dôvodoch svojho rozhodnutia nevyporiadal s posúdením skutočností relevantných pre záver o rozpore právneho úkonu s dobrými mravmi, resp. o obchádzaní zákona (§ 39 Obč. zákonníka) a tiež v rozpore medzi tvrdenou vôľou účastníkov zmluvy a prejavenu vôľou (§ 37 Občianskeho zákonníka). Platná právna úprava v § 39 Občianskeho zákonníka ustanovuje nedovolenosť právneho úkonu, ak jeho obsah alebo účel odporuje zákonu alebo, ak jeho obsah alebo účel obchádza zákon alebo, ak sa právny úkon prieči dobrým mravom. To znamená, že za neplatný sa považuje aj taký právny úkon, ktorý je síce v súlade so zákonom a ani zákon neobchádza, avšak sa prieči dobrým mravom. Rozpor s dobrými mravmi môže byť preto dôvodom neplatnosti právneho úkonu len vtedy, ak právny úkon zodpovedá zákonu (t. j. nie je v rozpore so zákonom a ani zákon neobchádza).*

*Súd prvého stupňa sa preto v prejednávanej veci mal pri posúdení (ne)platnosti napadnutej zmluvy zaoberať otázkou, či jej obsah alebo účel neobchádza zákon, keďže z tvrdení samotných žalovaných a napokon aj z obsahu napadnutej zmluvy vyplýva, že v konečnom dôsledku účelom napadnutej zmluvy bolo nadobudnutie vlastníctva k tomuto bytu za cenu ustanovenú zákonom č. 182/1993 Z. z., t. j. za zvýhodnenú cenu, za ktorú mohol byť odkúpiť len bývalý nájomca bytu, ako to žalobkyňa v konaní aj namietala (jej písomné podanie zo dňa 14.1.2010 na 5.1. 98-99). Až po posúdení tejto otázky pri závere, že napadnutá zmluva svojím obsahom alebo účelom zákon neobchádza bolo potrebné sa zaoberať posúdením tejto zmluvy z hľadiska, či sa neprieči dobrým mravom. ...*

*Odôvodnenie rozhodnutia umožňuje účastníkom konania posúdiť, ktoré skutočnosti považoval súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov, ako vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a v konečnom dôsledku akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia rozhodnutia znamená porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), spôsobuje, že konanie má vadu uvedenú v ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., keďže je porušením konkrétneho procesného ustanovenia, ktorého bezprostredným následkom bolo odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa je preto vždy dôvodom jeho zrušenia odvolacím súdom. “*

Podľa názoru ústavného súdu o nedostatočnej efektívnosti postupu okresného súdu nepochybne svedčí nielen to, že v dôsledku zrušenia prvostupňového rozsudku došlo k spomaleniu priebehu napadnutého konania, keď podľa odvolacieho súdu svoje rozhodnutie vo veci nedostatočne odôvodnil, ale aj to, že po vrátení veci krajským súdom na ďalšie konanie dochádza k častému odročovaniu pojednávania prevažne z dôvodov na strane súdu.

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal aj na to, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľka obrátila na štátny orgán, aby o jej veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

Ústavný súd taktiež konštatuje, že z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, aby napadnuté konanie nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 7 rokoch od jeho začatia.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším neefektívnym postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 128/2009 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

### **III.**

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo

na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľka domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov uvedených v jej sťažnosti, keď poukazuje na to, že *„od podania návrhu na súd dňa 12. 03. 2009 uplynulo vyše 6 rokov a doposiaľ nedošlo k vydaniu právoplatného meritórneho rozhodnutia...“*, v dôsledku čoho sťažovateľka *„stratila vieru v spravodlivé a promptné rozhodnutie vo veci“*.

Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka je právnou nástupkyňou pôvodnej žalobkyne [REDAKOVANÉ], zomrelej 28. júla 2013. Keďže sťažovateľka vstúpila do konania na základe univerzálnej sukcesie ako dedička, v zmysle stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 177/06, IV. ÚS 503/2011) môže relevantne namietat' porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v celom priebehu napadnutého konania, teda aj v štádiu, v ktorom účastníčkou konania bola jej právna predchodkyňa.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje

nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 38 C 128/2009, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že posudzované konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € sťažovateľke za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní o jej sťažnosti advokátom JUDr. Ondrejom Lučivjanským. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839,83 €.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 139,83 €, t. j. spolu 279,66 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 8,39 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 296,44 €. Podanie právneho zástupcu sťažovateľky doručené ústavnému súdu 13. júna 2016 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah (okrem ústavnoprávneho aspektu) ako podanie relevantné pre rozhodnutie

vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal. Ústavný súd vzhľadom na uvedené vo zvyšnej časti návrhu týkajúceho sa trov konania nevyhovel.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote uvedenej v bode 4 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2016